

Класичний приватний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою КПУ

24.12.2025 р., протокол №5

Ректор

Віктор ОГАРЕНКО

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
В КЛАСИЧНОМУ ПРИВАТНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
(Нова редакція)**

Запоріжжя, 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність (далі — Положення) розроблено з метою утвердження та запровадження системи академічної доброчесності в Класичному приватному університеті (далі — КПУ), закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування здобувачів вищої освіти, педагогічних та науково-педагогічних працівників, а також інших осіб, які навчаються чи працюють в КПУ.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту КПУ та інших нормативно-правових актів.

1.3. Університет створює середовище, яке сприяє навчанню і роботі, обміну знаннями, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку студентів та працівників. Дотримання норм цього Положення є обов'язковим для всіх членів академічної спільноти: здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, адміністративний персонал Університету, а також Філії Класичного приватного університету у місті Кременчук.

1.4. У цьому Положенні поняття і терміни вживаються в наступному значенні:

1.4.1. Автор — фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір.

1.4.2. Академічна відповідальність — відповідальність перед академічною спільнотою за порушення її етичних норм.

1.4.3. Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

1.4.4. Академічний плагіат — оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

1.4.5. Здобувачі освіти — студенти, слухачі, стажисти, аспіранти, докторанти, інші особи, які здобувають освіту за будь-яким видом та формою здобуття освіти в КПУ.

1.4.6. Корупція — використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки при складанні будь-якого виду підсумкового контролю або переваг у роботі.

1.4.7. Освітня діяльність — діяльність КПУ, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб.

1.4.8. Освітній процес — система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей.

1.4.9. Особа з особливими освітніми потребами — особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту.

1.4.10. Плагіат — оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору.

1.4.11. Самоплагіат — оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

1.4.12. Списування — виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

1.4.13. Твір — інформація, як результат інтелектуальної (в тому числі наукової) творчої діяльності автора або колективу авторів, представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет або в усній формі.

1.4.14. Унікальність твору — це виражене у відсотках співвідношення частини твору, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального об'єму твору.

1.4.15. Учасники освітньо-наукового процесу — це здобувачі освіти, педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники, батьки здобувачів освіти, фізичні особи, які провадять освітньо-наукову діяльність.

1.4.16. Цитата — порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування.

1.4.17. Неавторизоване використання штучного інтелекту (ШІ) — використання генеративних моделей (наприклад, ChatGPT, Gemini, Claude тощо) для створення текстів, коду, зображень або інших даних, які видаються здобувачем як власний результат, без належного посилання на використання інструменту ШІ, або у випадках, коли використання ШІ прямо заборонено викладачем для конкретного виду робіт.

1.4.18. Фабрикація авторства (contract cheating) — замовлення написання наукової або навчальної роботи третім особам (фізичним особам або онлайн-сервісам) з подальшим її представленням як власної. Це також стосується робіт, повністю згенерованих ШІ без творчого внеску автора.

2. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Загальними моральними принципами, якими мають керуватися члени академічної спільноти є:

2.1.1. Законність: у своїй діяльності члени академічної спільноти мають суворо дотримуватися законодавства.

2.1.2. Чесність: систематичне уникнення шахрайства, обману, крадіжок та будь-якої безчесної поведінки.

2.1.3. Правда: необмежене прагнення до істини, вільне та відкрите поширення знань.

2.1.4. Прозорість: доступність та відкритість інформації, правил, планів, процесів та дій.

2.1.5. Повага до інших: повага до гідності інших, їхнього фізичного та психічного здоров'я.

2.1.6. Довіра: впевненість в чесності та порядності один одного.

2.1.7. Справедливість: неупереджене ставлення, позбавлене дискримінації.

2.1.8. Рівність та соціальна справедливість: рівний доступ до освіти.

2.1.9. Демократичне управління: залучення учасників до управління.

2.1.10. Якісна освіта: відданість ідеї досягнення найвищої якості освіти .

2.1.11. Самовдосконалення: постійне вдосконалення освітньої системи та професійний розвиток.

2.1.12. Партнерство: співпраця та взаємодія.

2.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань (для осіб з особливими потребами – з урахуванням їхніх можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень;

- дотримання норм законодавства про авторське право;

- надання достовірної інформації про результати власної діяльності.

2.4. Порушеннями академічної доброчесності вважається:

2.4.1. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

2.4.2. Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

2.4.3. Фабрикація – вигадкування даних чи фактів.

2.4.4. Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних.

2.4.5. Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

2.4.6. Обман – надання завідомо неправдивої інформації. Формами обману є плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

2.4.7. Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

2.4.8. Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти,

2.4.9. Академічне шахрайство:

- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, телефони, мікронавушники, засоби мобільного зв'язку тощо);

- використання програмного забезпечення для віддаленого доступу, дублювання екрану або використання систем штучного інтелекту під час контрольних заходів, якщо це не передбачено умовами завдання;

- проходження процедури контролю знань підставними особами;

- придбання або отримання виконаних на замовлення академічних текстів та представлення їх як власних розробок;

- підробка підписів в офіційних документах;

- посилання на джерела, які не використовувались в роботі;

- здавання робіт різними особами з однаковим змістом.

2.4.10. Маніпуляція з текстом — застосування технічних засобів або сервісів (синонімайзери, перекладачі, приховані символи, заміна кодування) з метою обходу систем виявлення плагіату та штучного підвищення показника унікальності.

3. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В КПУ

3.1. Академічна доброчесність в КПУ забезпечується:

- діяльністю Комісії з академічної доброчесності в КПУ;

- функціонуванням системи запобігання та виявлення академічного плагіату в КПУ;

- посиленням заходів щодо протидії списуванню;

- протидією неправомірній вигоді;

- публікацією заходів боротьби з корупцією;

- проведенням тренінгів, семінарів, лекцій: «Академічне письмо», «Система функціонування та реалізації принципів академічної доброчесності» та модулів щодо етичного використання інструментів штучного інтелекту;

- використанням інструментів прокторінгу (відеоспостереження та контроль екрану) під час дистанційного складання іспитів;

- формуванням умов для розвитку взаємної довіри та партнерства.

3.2. Кожен учасник освітнього процесу в КПУ несе персональну відповідальність за дотримання правил академічної доброчесності. Здобувачі освіти зобов'язані декларувати використання інструментів ШІ при виконанні письмових робіт, якщо такі інструменти використовувалися, відповідно до вимог, встановлених кафедрою.

3.3. Питання про дотримання принципів академічної доброчесності розглядаються на засіданнях вченої ради КПУ, вчених рад інститутів, органів студентського самоврядування, засіданнях кафедр.

3.4. Контроль за дотриманням принципів та норм академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками несуть завідувачі відповідних кафедр.

3.5. За інформування здобувачів вищої освіти про неприпустимість порушення академічної доброчесності та заходи впливу відповідальність несуть директори відповідного інституту, їх заступники та куратори академічних груп.

3.6. Контроль за дотриманням принципів та норм академічної доброчесності здобувачами освіти несуть викладачі передбачених навчальним планом дисциплін.

3.7. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- позбавлення на певний термін права на навчання за індивідуальним графіком;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання;
- відрахування з Університету.

3.8. За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники КПУ можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- догана;
- недопущення до участі у конкурсі на заміщення вакантної посади.

3.9. За порушення норм академічної доброчесності до учасників освітнього процесу можуть також бути застосовані заходи виховного характеру, а саме обов'язкове відвідування тренінгів, семінарів, лекцій.

3.10. Повторне скоєння порушень за умови наявності застосованих заходів впливу є підставою для застосування більш жорсткого покарання, зокрема відрахування або звільнення.

4. СИСТЕМА ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ В КПУ

4.1. З метою запобігання академічному плагіату в КПУ створюється система профілактичних заходів:

- розробляються локальні нормативно-правові акти, з якими ознайомлюються учасники освітнього процесу;
- створюються Методичні рекомендації з вимогами до оформлення посилань;
- відбувається інформування учасників про показники оригінальності та відповідальність.

4.2. Для забезпечення належного рівня письмових (кваліфікаційних та наукових) робіт здійснюється:

- організація заслуховування та обговорення робіт на кафедрі;
- публічний захист кваліфікаційних та наукових робіт;

4.3. Використання технічних засобів перевірки.

4.3.1. З метою протидії академічному плагіату та неавторизованому використанню ІІІ в КПУ використовуються ліцензійні антиплагіатні системи, які мають функціонал пошуку текстових збігів та ідентифікації тексту, згенерованого штучним інтелектом.

4.3.2. У структурних підрозділах Університету визначаються особи, відповідальні за перевірку кваліфікаційних та наукових робіт. Такими особами не можуть бути призначені здобувачі вищої освіти.

4.3.3. При наданні на кафедру кваліфікаційної або наукової роботи здобувачі заповнюють і підписують заяву, якою підтверджують відсутність плагіату та неавторизованих запозичень ІІІ. Відмова у підписанні заяви тягне за собою недопуск роботи до захисту.

4.3.4. Відповідальна особа вводить роботу в систему виявлення плагіату та перевіряє її.

4.3.5. Після перевірки відповідальна особа надає довідку, яка є невід'ємною частиною роботи.

4.3.6. Перевірка проводиться для форматів: *.rtf, *.doc, *.docx, *.pdf. Робота вводиться повністю.

4.4. Рекомендовані показники оригінальності тексту у наукових та науково-методичних працях (монографії, підручники, дисертації тощо):

- понад 90% – текст є оригінальним;
- від 60 до 90% – оригінальність задовільна, слід переконатися у правильному оформленні посилань; робота приймається до розгляду після доопрацювання;
- менше 60% – робота до розгляду не приймається.

4.5. Рекомендовані показники оригінальності тексту кваліфікаційних робіт:

- понад 80% – текст є оригінальним;
- від 60 до 80% – оригінальність задовільна, перевірка цитувань;
- від 40 до 60% – робота потребує доопрацювання;
- менше 40% – робота до розгляду не приймається.

4.6. Виявлення академічного плагіату можливе на всіх етапах розгляду письмової роботи: представлення дисертації, наукової праці до друку, затвердження на кафедрі, представлення студентських робіт викладачеві.

4.7. Висновок щодо низького відсотка оригінальності може бути підставою для відмови у прийнятті матеріалів до розгляду.

4.8. У разі виявлення плагіату в опублікованій роботі особа повідомляє проректора з наукової роботи.

4.9. У разі виявлення плагіату у студента викладач рекомендує доопрацювання. У разі незгоди – повідомляє завідувача кафедри.

4.10. Факт плагіату у працях викладачів констатується Комісією.

4.11. Факт плагіату є підставою для застосування заходів, передбачених законодавством та цим Положенням.

5. КОМІСІЯ З АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Комісія з академічної доброчесності КПУ (далі Комісія) – колегіальний орган, на який покладено завдання організаційно-методичного забезпечення стандартів, виявлення порушень, розгляду скарг та надання пропозицій щодо відповідальності.

5.2. До складу комісії входять: перший проректор, проректори, директор бібліотеки, вчений секретар, начальник юридичного відділу, голова студентської ради, представники інститутів. Персональний склад затверджується наказом ректора.

5.3. Члени Комісії, проти яких висунуто звинувачення, не можуть брати участь у її засіданнях.

5.4. Голова Комісії, його заступник і секретар обираються з числа її членів.

5.5. Засідання Комісії проводяться один раз на три місяці або позачергово. Засідання Комісії можуть проводитися як в очному форматі, так і в режимі відеоконференції з використанням корпоративних засобів зв'язку, за умови надійної ідентифікації всіх учасників.

5.6. Засідання вважається правомірним, якщо в ньому беруть участь 2/3 складу.

5.7. Рішення приймаються простою більшістю голосів і оформляються протоколом.

5.8. Будь-який учасник, який став свідком порушення, має право подати офіційну заяву до комісії. Голова комісії не пізніше ніж через 10 днів оголошує про проведення засідання.

5.9. Процедура розгляду заяви включає:

5.9.1. Повідомлення особи про надання заяви. Особа може визнати вину, тоді розслідування не проводиться.

5.9.2. Комісія робить висновок про наявність/відсутність порушення і передає його ректору. Ректор приймає рішення про притягнення до відповідальності.

5.9.3. Особа має право подати апеляційну скаргу протягом 10 днів, що є підставою для повторного розгляду.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Це Положення ухвалюється вченою радою КПУ та затверджується ректором КПУ.

6.2. Зміни та доповнення вносяться за поданням ректорату, вченої ради КПУ у такому ж порядку.

6.3. Усі учасники освітнього процесу зобов'язані бути ознайомлені із Положенням та керуватися ним.

Додаток

Зразок заяви студента (ки),
яка включається до титульної сторінки кваліфікаційних робіт

Я, *(прізвище, ім'я, по-батькові)*, як студент(ка) Класичного приватного університету розумію і підтримую політику закладу із академічної доброчесності.

Я не одержував(-ла) недозволену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Підтверджую, що ця робота виконана мною самостійно. Інструменти штучного інтелекту використовувалися виключно як допоміжні засоби відповідно до політики університету (або не використовувалися взагалі), про що зазначено в тексті/додатках.

(підпис)

(прізвище та ініціали студента/-ки)